

časáček

časopis obce Dolany u Jaroměře

Krabčice

Čáslavky

Dolany

Sebuč

Svinišfany

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

je tu čevenc, prázdniny a s ním čas dovolených, odpočinku, teplých večerů a grilování. Vím, že jsme v zemědělské oblasti a ne každý má čas odjet někam na dovolenou odpočívat. Ale každý si najde chvíli na odpočinek, relax. Znáte to, v nedělní odpoledne si uvaříte kávu, posadíte se na zahradu a hodláte konečně za celý týden relaxovat. Když tu se rozezní zvuk sekačky nebo motorové pily a je po klidu. Nebo máte za souseda muzikanta a zrovna, když máte odpolední siestu, začnou bicí ve stodole. Nebo soused dělá zámkovou dlažbu a celou neděli ji řezal. To naštvete. Ale co s tím? Až potkám starostu, tak mu to řeknu, ať s tím něco udělá. Je přece možné, aby obec vydala vyhlášku a zakázala používání sekaček a pil v době nedělí a svátků. To ano. Použití motorových

pil a sekaček v době, kdy chtějí ostatní relaxovat a běžně nejsou v práci, je kontroverzním tématem, které vede k sousedským sporům a vzbuzuje často vášně. Zatímco jedni chtějí klid a možnost po pracovním týdnu vypnout, druzí namítají, že na sekání trávy nemají prostě jindy čas. Mnohé vášně vzbuzuje tento problém také mezi starousedlíky a chataři. Právě chataři a chalupáři přijíždějí většinou jen na víkend, kdy se snaží péči o chatu či chalupu dohnat, a kdy jedině sekačky a motorové pily zapínají. Každý má svou pravdu. Zatímco jedni mluví o tom, že je přece normální mít alespoň jeden den v týdnu skutečně klid, druzí zase tvrdí, že dnes, kdy se běžně pracuje i o víkendu, jde o přežití. Další argumentují tím, že v pracovní dny se ze zaměstnání vracení až velmi pozdě a jindy nemají na sekání čas, stejně jako chalupáři. A pokud by trávu neposekali, tráva a náletové rostliny by přerostly, což by mělo špatný vliv i na zahrady v okolí.

Jenže co? Uděláme vyhlášku a dáme někomu hůl do ruky? Stížností přibude a sousedské vztahy budou ještě napjatější. Zkuste se chovat tak, jak chcete, aby se k vám choval váš soused. Začněte u sebe.

Podívejte se na to z pohledu vašeho souseda. Komunikujte, zeptejte se souseda, zda nemá na návštěvě dceru s rodinou a malým, který jde po obědě spát. A jestli mu to či ono vadí. Zda-li není zrovna po noční a tak. Na oplátku i on vás bude informovat o svých aktivitách. Vím, někdy rozumné slovo nestačí, s některými sousedy se prostě nedohodnete ani po dobrém, ani po zlém. Ale nejsem si jist, zda by nějaká vyhláška na takové sousedy platila. Kdy obec může tuto vyhlášku vydat? V případě, že se na úřadě množí stížnosti na hluk a místní se nedokáží dohodnout. Obec ve vyhlášce většinou stanoví dobu a také to, co se nesmí používat. Většinou jsou to právě cikulárky, sekačky či motorové pily, které nadělávají nejvíce hlu-

ku. Nejčastěji je takto omezeno sekání v neděli, někdy také v sobotu a ve všední den večer. Při nedodržení této vyhlášky hrozí pokuta. Věřím, že se lidé dohodnou a nebude tato vyhláška potřeba.

Přeji všem pohodové teplé letní dny u bazénu, vody či řeky. Klidné večery u grilu a oslavy bez naštvaných sousedů. Zkrátka užijte si nerušené léto.

text Jiří Plšek - starosta obce Dolany

Slovo šéfredaktorky časopisu

Vážení čtenáři,

otevíváte druhé číslo Časáčku v tomto kalendářním roce a já bych vás chtěla informovat o novince, kterou jsme pro vás připravili. Zájemce o historii našich obcí budeme věrně a v doslovném přepisu pravidelně seznamovat s ukázkami zápisů z kronik, které byly zaznamenávány perem kronikářů před mnoha desetiletími. Citací zápisů z kroniky Dolan a Svinišťan jste měli možnost prožít trauma tragických událostí března 1939 tak, jak je zachytili tehdejší kronikáři pan Borůvka a pan Lexa. Děkujeme panu Přemyslu Kejzlarovi z Dolan za jeho pozitivní ohlas právě na tehdejší citaci z kronik. Jeho řádky stály za rozhodnutím, že v každém z následujících čísel se budete moci naším prostřednictvím seznámit s ukázkami starších zápisů v našich obecních kronikách.

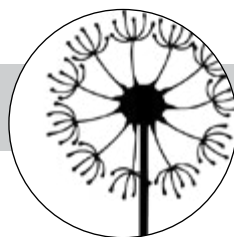
Domnívám se, že je jen prospěšné, abychom my všichni věděli, jak žily generace v našich obcích před námi, z čeho se místní lidé radovali a naopak, kdy cítili bolest a smutek... Kroniky přinášejí svědectví o životě našich předků a na jejich odkaz bychom neměli zapomínat.

Vážení spoluobčané,

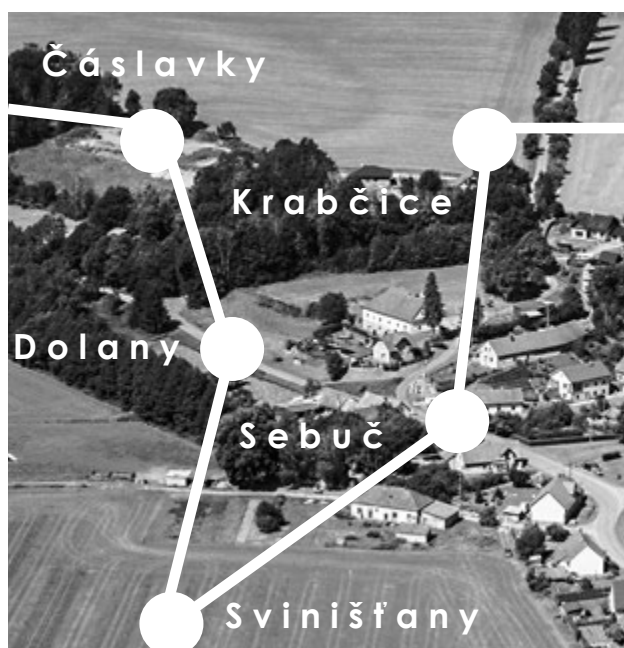
dovoluji mi, abych vám všem popřála hezké chvíle nejen při čtení Časáčku, ale i ve chvílích odpočinku s přicházejícím létem.

text Blanka Dvořáčková

Časopis číslo 2/2019 byl vydán 2. 7. 2019

Redakce časopisu

Časopis vydává obec Dolany. Čtvrtletník. Zdarma. **Šéfredaktor:** PaedDr. Blanka Dvořáčková.

Redakční rada: Věra Nepokojová, Olga Procházková, Veronika Lemberková, Mgr. Petr Záliš.

Grafické zpracování: Mgr. Lenka Piechová

Kontakt: zpravodaj@dolany-na.cz nebo adresa:

Obec Dolany, Dolany 32, Dolany 552 01.

Tisk: Losenický polygrafický závod, s. r. o.,
Nové Město nad Metují

Naším čtenářům - kam a kdy zasílat své příspěvky

Své příspěvky o dění v obci či akci můžete zasílat na adresu: **zpravodaj@dolany-na.cz** nebo psané rukou předat šéfredaktorce časopisu.

Pro dodání příspěvků dodržujte níže uvedené termíny. Uzávěrka příspěvků pro číslo **3** je **20. 9.** a pro poslední číslo roku 2019 - tedy číslo čtvrté, pak datum **10. 12. 2019.**

Jménem redakční rady vám děkuje Blanka Dvořáčková a Lenka Piechová.

3 / 2019 = 20. 9.

Ozvěte se, napište, řekněte nám...

Časáček byl, je a bude o dění v obci. Je určen nejen všem obyvatelům obce, ale i širší veřejnosti, která má zájem dozvědět se o akcích, které se zde chystají nebo již proběhly. Celá koncepce časopisu se snaží přiblížit dění ve všech místních částech obce Dolany, tudíž může přidat ruku k dílu úplně každý - velký i malý.

Nejste žádní velcí pisálci? To vůbec nevádí. Dejte nám podnět na nějaký článek a společně téma dotáhneme do konce. Klidně zapátrejte i do minulosti. Máte-li nějaké fotografie, napište nám, ozvěte se.

Pokud nechcete psát, můžete fotit, zachycovat, dokumentovat. Přivítáme každý nápad. Podělte se s ostatními čtenáři, co a jak vidíte, vnímáte, sdílíte... vždyť časopis je o vás, čtenářích, obyvatelích, sousedech.

Například nyní začíná období krásně rozkvetlých zahrad, na polích či zahrádkách dozrávají maliny, na stromech se červenají třešně, vykukuje mrkev, zelená se salát - a hned je nápad na nějakou tu fotku či krátký text. Za dveřmi jsou prázdniny a výlety, cesty za poznáním. Tak co dát čtenářům nějaký tip na výlet po okolí. Nápaditosti se meze nekladou. Přidejte se k nám a poděl-

uzávěrka

te se o pohled na obec vašimi očima. Budeme se těšit na vaše názory, příspěvky a články.

*Za redakční radu
text Lenka Piechová*

od našich čtenářů

Poděkování z čtenářských řad

Dobrý den,
chtěl bych poděkovat celé redakční radě za jejich práci na časáčku. A zvláště za blok ZPÁTKY DO KRONIK, který se objevil v posledním čísle a připomněl nám tak citacemi z kroniky tehdejší situaci.

Za mou osobu bych takový blok, který by nám přiblížil dění v obci před 20, 50 nebo 80 lety uvítal v každém čísle. Ne každý má totiž možnost do obecních kronik jen tak nahlédnout, a pročíst se tehdejšími radostmi a starostmi místních obyvatel. :) Díky

S pozdravem
Mgr. Přemysl Kejzlar

Čištění vodovodních propustí v Krabčicích

Dne 7. 6. 2019 vyjela jednotka PO na žádost starosty Jiřího Plška do Krabčic na čištění kanalizačních propustí. Propustě byly zaneseny bahnem a kamením po velikém dešti z předešlého dne. Po počátečních potížích, jak odstranit větší kameny z kanalizace, se nakonec akce zdařila. Musím pochválit kluky z jednotky, jak zadaný úkol zvládli. I s minimálním vybavením, které máme v hasičské Avii na tyto úkoly, si velice dobře poradili. Jejich šikovností a důvtipem se vše podařilo vyčistit. Bude otázka na zastupitelstvo, jestli se vozidlo dovybaví na úklid velké vody nebo obec bude platit nějaké externí firmě za úklid a čištění? Proto ještě jednou velké poděkování Jiřímu Fendrychovi, Martinovi Kábrtovi a Davidovi Syrovátkovi.

text Velitel JPO Dolany Ladislav Karban

Dne 15. 6. 2019 postihly Krabčice opět přívalové deště. Znovu byla zaplavena cesta bahnem z okolních polí. Tentokrát se na úklidu nepodílela jednotka obce, protože členové jednotky byli na setkání "Dolaňáků" v Dolanech u Klatov. A proto byla jednotka odhlášena z výjezdu na KOPIS v Hradci Králové. Ve Svinišťanech v aleji kaštanů neustál vichřici jeden ze stromů. Větve o velikosti středního stromu popadaly na komunikaci a bránily v provozu. Úklid větví z cesty provedli hasiči HZS Jaromeř.

Úklid komunikace při obou přívalech deště byl proveden zaměstnanci obce ve spolupráci se ZD Dolany (p. Škoda) a technikou od Davida Lemberka. Je skvělé, že funguje spolupráce v obci. Snažíme se zareagovat co možná nejrychleji a provést úklid komunikace od naplaveného bahna. Dále bylo nutno provést vybagrování koryta příkopu před propustkem a odvoz přes třicet kubíků naplavené zeminy.

text a foto Jiří Plšek

Naši jubilanti

V jarním čase, přesněji v dubnu, oslavila své krásné 80. narozeniny paní **Jana Volfová** z Čáslavek a ve 75. narozeniny pan **Josef Just** z Dolan.

V letním čase, tentokrát v červnu, slavila své 75. narozeniny paní **Hana Marschallová** z Krabčic.

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, hodně štěstí a pohody.

*Za Obec Dolany
Veronika Lemberková*

Jarní vítání všech malých občánků

Opět jsme se po roce mohli sejít a přivítat do naší obce ty nejmenší človíčky. Vybrali jsme čtvrtek 30. 5. 2019, pozvali maminky, tatínky, sestřičky, bratříčky, babičky i dědečky a mohli jsme začít.

Na přivítanou všem krásně zarecitovaly slečny z naší školy, za což jim patří velký dík. Pak už nebránilo nic tomu, aby pan starosta Jiří Plšek mohl přivítat děťátka od nejstarší až po toho úplně nejmladšího. Nejstarší z nejmladších Dolaňáků byla **Karolína Margot Černíková** z Dolan, pak dále **Eliáš Ropický** z Čáslavek, **Michal Zelený** ze Sebuče, **Sofie Příbylová** ze Svinišťan, **Jiří Záleský** z Dolan, **Martin Čeřovský** ze Svinišťan, **Pavel Hrdina** z Dolan, **Tomáš Kučera** z Krabčic a nejmladší **Jakub Veinfurter** z Dolan.

Pan starosta uvítal všechny děti, popřál jim hodně smíchu, štěstí a lásky, rodičům kupu radosti a co nejmíň starostí, předal maminkám květinu a dětem peněžní dar. Poté byl čas na povídání u kávy a drobného občerstvení. Nezapomněli jsme ani na paní Martu Mladou, která vše a všechny vyfotila. Dětem vytvořila krásné fotoknižky jako vzpomínku na dnešní den.

Už teď víme, že další vítání občánků na sebe nenechá dlouho čekat. A již nyní se také těšíme.

Všem děťátkům přejeme pevné zdraví, horu štěstí, kopec radosti a kupu smíchu. Rodičům gratulujeme a přejeme pevné nervy a hodně štěstí.

*Za Obec Dolany
Veronika Lemberková*

vítání občánků

Naši nejmenší občánci se svými rodinami

Zajíčkovy Velikonoce v mateřské školce

I pohádkový zajíček touží oslavit svátky jara v duchu tradic. Chybí mu však obarvená vajíčka, pomlázka, koleda a košík sladkostí, které by si vykoledoval spolu s dětmi. Pomůže mu moudrá sova, lesní víla, pracovitý mraveneček a ochotná hospodyně z nedalekého statku. Pohádkový laskavý příběh o zajíčkovy, který se nakonec radoval ze své koledy, přinesly do dolanské mateřské školy opět studentky Jiráskova gymnázia v Náchodě ze třídy 3. A. Roztomilá bajka pro děti byla hodnotná nejen dobrým koncem a výchovným charakterem, ale i tím, že jejími autorkami byly samotné studentky. Největší odměnou nám všem byly rozzářené oči malých diváků a jejich obdarování sladkou koledou.

text a foto Blanka Dvořáčková

Svinišťanští hasiči s příchodem jara

SDH Svinišťany zorganizoval akce za krásnější prostředí jejich obce. Na Velký pátek se uskutečnila celodenní úklidová brigáda nejen uvnitř chaloupky, ale i u vnějšího okolí dětského areálu a sportovního areálu včetně opravy čar na hřišti. Byl proveden nátěr veškerého vnějšího dřevěného obložení chaloupky a všech laviček. Ruku k dílu přiložilo dvacet pět hasiček, hasičů i nehasičů. Nechybělo občerstvení. Všem, kteří se brigády zúčastnili, patří poděkování.

Ruku k dílu přidali velcí i malí

30. dubna uspořádali také sběr železa. Podařilo se naplnit jeden kontejner. Zisk bude věnován na dětské rybářské závody, které se uskuteční 24. srpna.

text Blanka Dvořáčková, foto Jan Vít

Už roste malá jedlička

Na svinišťanské návsi nedaleko pomníku národního buditele Františka Josefa Smetany roste jedlička. Stromek pořídil místní SDH a metrovou jedličku v březnu zasadil pan Pavel Andrejs. Jedlička bude zdobit návěs v průběhu celého roku a s příchodem adventu se rozsvítí ve své kráse. Jedlička na svinišťanské návsi už roste a poroste další dlouhá léta k radosti místních obyvatel.

text Blanka Dvořáčková, foto Jan Vít

Velikonoční turnaj ve stolním tenise

Sokolovna v Dolanech se ve čtvrtek 18. dubna proměnila v arénu pro stolní tenis. Tradičního velikonočního turnaje se mohli zúčastnit všechny holky a kluci školou povinní - a to z Dolan a jejich místních částí. Jedinou podmínkou byla radost ze hry a možnost užít si tento den sportovně a s kamarády. Celkem se pro tento den sešlo 14 hráčů ve dvou kategoriích. A kdo byl nejlepší? No přeci všichni malí hráči, kteří si přišli zahrát a tento den si řádně užít. Tak příští rok zase navíděnou.

text Lenka Piechová (zdroj Jiří Plšek)
foto Jiří Plšek

Kmen Tate Osmaka ve sportovním dění

O tom, že čas netrávíme jen v týpí, korálkováním či výrobou indiánských ozdob, už asi všichni víte. Ale, že se účastníme sportovních klání, se toho moc neví. Tentokrát jsme jeli na lakrosový turnaj.

Lakros je kolektivní sport pocházející od severoamerických indiánů. Dva týmy hrají na hřišti s lakrosovými holemi se sítkou, ve kterých hráči nosí míček, přihrávají si a snaží se jím trefit do branky druhého týmu. Tento sport byl založen indiánským kmenem Irokézů, kteří ho nazývali „tewaarathon“ (mohawkština). Algonkinští indiáni mu říkali „bagattaway“ (odžibwejšťina), což v překladu znamená „malý bratr války“. Lakros sloužil indiánům jako alternativa k válce při řešení sporů, ale i k udržení kondice. Označení lacrosse vymysleli až francouzští misionáři. Tento název má původ ve francouzském „la crosse“ („biskupská berla“), neboť původní indiánská lakrosová hůl svým zahnutím připomínala misionářům berlu biskupa. A protože tuto hru máme moc rádi, tak jsme se přihlásili na "Ligový" turnaj.

Zpráva z tisku ... Na školním hřišti u školy v Tuchlovičích se v sobotu ráno sešli pod modrou oblohou s lakroskou v ruce a oblečení do týmových dresů hráči sedmi dět-

Tým kmene vybojoval první místo v lakrose

ských kmenů (Stopaři, Tate Osmaka, Trilobiti, Bobři, Ťapáč, Hinajankaga a Tančící lososi). Turnaj byl rozdělen do dvou kategorií, ve kterých hrál každý tým proti každému. Zápas byly opravdu napínavé a tak bylo i pro diváky na celý den o zábavu postaráno. Jednotlivé týmy hrály poměrně vyrovnaně, a tudíž nakonec o celkovém vítězství rozhodl až počet vstřelených branek. Nakonec to dopadlo následovně: Starší: 1. Tate Osmaka, 2. mezikmenový tým XY, 3. Bobři.

Chtěl bych tou cestou poděkovat našim "mladákům" v čele s Markem. Vše od přihlášení na turnaj, zajištění ubytování, tréninků v Dolanech na hřišti či v tělocvičně ZŠ Josefov, si zařídili sami. Navrhli si trika a zajistili jejich výrobu. Já jen pozoroval z pozadí. Co bylo ale nejdůležitější? Vytvořil se úžasný týmový duch, kmenová spolupráce a pochopení, že pokud táhneme za jeden provaz, je tak silný jako jeho nejslabší část, a proto jsme možná tento turnaj vyhráli. Marek získal 1. místo v nahrávači, i když jsme v týmu měli mladší hráče, kteří patřili do nižší kategorie. Bojový pokřik nám dodával sílu na pokoření i mnohem starších a zkušenějších. Nevzdávali jsme, když jsme prohrávali a snažili jsme se hrát fair play a do posledních sil i minut. Moc děkuji všem zúčastněným (Marek, Kuba, Matěj, Vojta, Květák, Šimon).

text a foto Waštélaka náčelník kmene Tate Osmaka

Okrsková soutěž a oslava 110 let založení SDH Čáslavky

Dne 25. 5. se konala Okrsková soutěž v požárním útoku a oslava 110 let založení Sboru dobrovolných hasičů v Čáslavkách.

V sobotu od půl deváté se na fotbalovém hřišti začala sjíždět první soutěžní družstva z našeho okrsku. Po deváté hodině byl slavnostní nástup všech soutěžních družstev. Byly obsazeny kategorie: přípravek, mladší děti, starší děti, ženy a muži. Po proškolení a připomenutí důležitých pravidel k soutěži, nás navštívil starosta Okresního sdružení hasičů z Náchoda p. Ivan Kraus.

Při této příležitosti poděkoval všem za příkladnou práci v našem okrsku. Vyzdvihl práci s dětmi a práci v jednotkách požární ochrany obcí v našem okrsku. Poděkoval zástupcům obce za příkladnou podporu hasičů v obci, jak dobrovolných tak jednotky, která je vidět až na úrovni okresu. Jsme uváděni jako příklad podpory hasičů na malé obci, a proto předal Čestné uznání za příkladnou práci SDH Čáslavky. Poté se rozběhl soutěžní kolotoč. Soutěž probíhala za krásného počasí, proběhla bez problémů a největší úspěch,

jako vždy, měly děti. Celý den byl pro ně připraven skákací hrad - „obří hasičí přístroje“. Pan Maťátko z Vlčkovice z Podkrkonoší přivezl na ukázkou překrásný historický hasičský vůz značky Mercedes Benz a přípojný výsuvný požární žebřík. Toto spojení je celorepublikový unikát. Jsem rád, že jsme si ho mohli všichni prohlédnout. Ukázka hasičských stříkaček sboru Čáslavky, od nejstarší koněpřežné od firmy Smékal, zakoupené již roku 1908 ještě před založením sboru, první motorové od firmy Stratílek zakoupené roku 1942, PS8 r. výroby 1956 od firmy THZ Vysoké Mýto a PS12 r. výroby 1978 od firmy THZ Vysoké Mýto. Po skončení soutěže, byla připravena ukázka

Velké poděkování patří všem, kteří se zapojili do příprav

„ostrého zásahu hasičů z HZS Jaroměře“. Povedlo se zorganizovat ukázkou zásahu hořícího vozidla. Od doby, kdy osobní vozidlo chytne, ohlásí se požár, vyhlásí se poplach profesionální jednotce, ohlašování vozidel HZS o výjezdu k události, až k samotnému příjezdu k události a hašení vozidla. Doufám, že se všem zúčastněným ukázkou líbila.

Velké poděkování za ochotu a přístup k provedení ukázkou patří veliteli směny panu Josefovi Beranovi a veliteli stanice HZS Jaroměř Bc. Pavlovi Petiškovi. Bez jejich podpory by ukázkou neproběhla.

Následovalo vyhlášení výsledků soutěže, ale to byla jen třešnička na dortu, nešlo o výsledky, ale o krásné zážitky, které jsme snad všichni zažili. Na závěr odpolední hasičské akce proběhl mini závod v požárním útoku „4ky“, pouze čtyři členové v soutěžním družstvu, místo klasických sedmi členů.

Odpoledne fotbalové hřiště opanovali naši fotbalisté, kteří navázali na příjemné chvíle a zvítězili nad Babím 3:2. Večerní posezení lehce zastínila, jen prohra našich hokejistů na MS.

Myslím si, že to byla krásná soutěž a důstojná oslava výročí založení sboru. Od srdce chci poděkovat všem lidem a sponzorům, kteří se podíleli na přípravách a průběhu akce. Bez těchto lidí by se tato hezká akce nedala zorganizovat. Sponzoři: Obec Dolany, Výzbrojna.cz, Papírnictví Paseka. Ještě jednou moc všem děkuji.

*text Starosta SDH Čáslavky Ladislav Karban
foto Jiří Plšek*

pozvánka na akci

SDH Svinišťany zve všechny malé rybáře na VII. ročník dětských rybářských závodů

24.srpna 2019

Povolené techniky rybolovu jsou plavaná nebo položená na prut se smekacím navijákem. Soutěžít se bude o hodnotné ceny. Občerstvení pro malé rybáře a jejich doprovod zajištěn.

**Časový rozpis:
8:30 prezentace
9:00 zahájení
11:00 konec závodu**

Sponzoři: Obec Dolany, Primátor a.s., SDH Svinišťany

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ VÁS ZVE NA

5. ROČNÍK SVINIŠŤANSKÉHO PAHORKU A POSVÍCENSKÉ ZÁBAVY

14. září 2019, sportovní areál „CHALOUPKA“

Program
8.30 prezentace
9.00 začátek soutěží
13:00 soutěž „osmicek“ (smíšená družstva)
14:00 živá hudba
18.00 hudba s DJ

Po celý den občerstvení zajištěno, sele na rožni, voňavé klobásy, čepované pivo a limo.

Sponzoři: Primátor a.s., OZ Ducháč, Obec Dolany, SDH Svinišťany

Tradiční pomlázka ve Svinišťanech

Již dlouhá desetiletí se ve Svinišťanech dodržuje tradice koledy „holčičí“ a koledy „kluků.“ Nebylo tomu jinak v letošním dubnu. V neděli šestnáctého se na koledu vydaly dvě „holčičí party.“ Jednu tvořily kolednice o nějaký rok dříve narozené, ve druhé maminky se svými dcerkami. O velikonočním pondělí se vsí ozývaly hlasy malých a velkých koled-

níků. Opět u jednotlivých stavení zpívá početnější skupina mladých, veselých a srdečných koledníků spolu s chlapci, u svých vrstevnic decentně zakoledují ročníky dříve narozené. Počasí se letos vydařilo, nálada byla příjemná, hostitelky usměvavé – Velikonoce jak mají být. Zkrátka tradiční pomlázka ve Svinišťanech.

text a foto Blanka Dvořáčková, foto Jan Vít

Čarodějnice a čarodějové z kategorie senior přilétli do chaloupky

Více jak dvacet čarodějnic a čarodějů seniorské kategorie se sešlo ve svůj významný den na zasedání ve svinišťanské chaloupce. Košťata zůstala venku, bolavé klouby a zkrhlé ruce si účastníci sletu Valpuržiny noci ohřáli uvnitř u krbového ohně nebo pod pergolou u roštu s opékanými špekáčky. Dobrovolní čarodějové opékali, servírovali, obsluhovali přítomné dámy. Byl to přeci jejich svátek! Pilo se pivo, víno, nealko. Ke kávě byly podávány chutné moučníky upečené čarodějkami. Společně všichni zavzpomínali na mládí, kdy bez bolesti dolétli k ovčínu k zapálené vysoké vatře. V tento večer při návratu domů do svých chýší pouze sledovali na obzoru hořící ohně. Krásný obraz hořících ohňů v této čarovné noci ukončil příjemný slet svinišťanských čarodějních seniorů.

text a foto Blanka Dvořáčková

Vynášení Smrťky a řehtání v Čáslavkách

Jako každý rok i letos dodržují čáslavské děti velikonoční tradice - vynášení Smrťky ze vsi, neboli vynášení zimy a řehtání (nahrazuje zvonění zvonů, zvoníček, klekání). Smrťačka se vynáší na Smrtnou neděli, která je čtrnáct dní před Velikonocemi a řehtat se chodí na Zelený čtvrtek, Velký pátek a v Bílou sobotu před Velikonočním pondělím. Tentokrát vyšla smrtná neděle na 7. 4. 2019 a řehtání na 18. 4. - 20. 4. 2019

Dopoledne děti ustrojí Smrťačku (kříž, seno, košile, sukně, zástěra, hlava a závoj) a kolem krku jí dají korále z namalovaných vejdunek (vyfouklá vajíčka) a do košíčku zbytek vejdunek, které děti krásně namalují (čím více vejdunek, tím by měla zima rychle odejít a být krásné a úrodné jaro).

Odpoledne pak chodí po vsi a zpívají písničku: Smrt nesem ze vsi, má dlouhé vousy, na ruce má košíček, prosí o pár vajíček. Buďte selky veselé, že jsme vám smrt odnesli. Fiala, růže, kvěsti nemůže, až ji Pán Bůh pomůže, ze stoličky do louže. (Písnička je původní, proto je text někde nespisovný ???) Když obejdou se Smrťačkou a písničkou celé Čáslavky, jdou za vesnici a Smrťačku spálí.

Řehtat se začíná chodit na Zelený čtvrtek navečer v 18 hodin (protože odletěly zvony do Říma a řehtat se chodí místo zvonů a zvoníček, které zvonily někde v 6 a v 18 hodin, některé vesnice v 5 a v 17 hodin). Potom děti chodí v pátek v 6 hodin a v 18 hodin, v sobotu v 6 hodin a v sobotu v 10 hodin - vybírat. Vybírání je odměna za to, že řehtání nahradí-

Tradice se dodržuje nejen na Moravě, ale i v Čáslavkách

lo zvonění a ti, kdo zvonili na zvoníčkách, měli volno. Vybírat se chodí dům od domu a je jedno, čím hospodář odmění. Bývaly to vánočky, dobrůtky a drobný peníz. Při vybírání se říká básnička: Prosíme, prosíme na Svatou Barbaru, nechtěla nám kůrky jíst, museli jsme je dát píct. (Ne péci) Na konci básničky děti pořádně zarehtaají řehťačkou, kterou musí mít každý. A řehťačky jsou různé, krásně zdobené, nové i staré. Některé děti mají dřevěné do jedné ruky

a některé děti mají dřevěné řehťačky, které se drží v obou rukách a jsou starodávné, některé staré i 50 let a více po dědečcích i pradědečcích. Tyto tradice se dodržují už málokde, převážně na Moravě a „my Čáslaváci“ jsme pyšní, že tyto tradice se v Čáslavkách stále udržují. I když dnešní děti zajímají více počítač a komunikační sítě a ztrácejí zájem o tradice, doufám, že tyto tradice budou v Čáslavkách pokračovat.

text Andrea Karbanová, foto Jiří Plšek

o h l é d n u t í z a k u l t u r o u

Dolanské pálení čarodějnic 2019

Vzhledem k tomu, že v Obci Dolany je plno šikovných a „zapálených“ lidí, mohli jsme i letos 30. dubna zapálit tradiční vatru. Počasí letošního pálení čarodějnic přálo a odpoledne i večer se obešly bez deště, neboť se vypršelo dopoledne a den předem. To spláchlo obavy z nechtěného šíření ohně. Zapálení předcházela kulturní program, kde si mohlo spoustu dětí v úžasných maskách čarodějnic a čarodějů zasoutěžit v disciplínách, pod dozorem zkušeného čarodějnického sboru. Splnění úkolů v šesti čarodějnických zkouškách, bylo předpokladem pro získání všech potřebných znaků, které byly dětem malovány na jejich čarodějné prstíky. Všechny malé čarodějky i čarodějové si vše patřičně užívali, neboť věděli, že odměna je zcela jistě nemine. Zkoušky probíhaly v letu na koštěti, v hodu duchem, v lovu po slepu ... Jak dobře to zvládli, jako každý rok, vyhodnotil starosta alias Čaroděj se svým havranem Tačvudem a všechny malé čarodějky a čarodějové obdrželi v přítomnosti sboru čarodějek balíčky se sladkostmi a drobnými dárečky. Po soutěžení došlo, za bedlivého dozoru členů SDH Dolany, k již zmiňovanému zapálení vatry, a nahoře samozřejmě nechyběla čarodějnice.

Večer pokračoval taneční zábavou se skupinou Hektor Na betonovém parketu křepčili malé i velké čarodějničky i čarodějové a nálada byla přímo kouzelná. Po celou dobu akce bylo zajištěno bohaté občerstvení – nechybělo uzené z udírny, langoše, klobásy či brambory na klacku, a i pitný režim se pečlivě dodržoval. Pivko teklo proudem, nechyběly nealko nápoje či tvrdší alkohol ...

Sešlo se nás bezmála 300, všichni se skvěle bavili a tím se rodinné i sousedské vztahy utužily. Velký dík patří všem nadšeným organizátorům, účinkujícím ale i všem sousedům a krajanům, kteří dorazili a vytvořili úžasnou atmosféru v tuto magickou Filipojakubskou noc

Těším se na „za rok“, aneb Letu zdar.

text Klárka Riegerová, foto Marek Plšek

Poznávací výlet na Dolany v Dolanech 2019

Je čtvrtek 13. 6. 2019. Čtyři nadšenci na koloběžkách Marcela, Lukáš, Jirka, Marek a jeden nadšený cyklista Karel se vydávají na dlouhou cestu s cílem Dolany u Klatov. Vlakem jsme se přiblížili do Plzně. Před tím, než jsme si v doprovodném vozidle vyzvedli stroje, tak nás čekala prohlídka plzeňského náměstí a jeho okolí a pak hurá na cestu. V krásném slunečném počasí jsme poznávali cyklostezky Plzeňského kraje kolem Radbůzy a Úhlavy. Cesty a silničky se klikatily, kilometry přibývaly a teplota stoupala až ke třicítce. Proto cílená zastávka v řemeslném pivovaru Bizon v Čížicích byla spása v podobě lahodného vařeného moku – sedícího bizona. Pomalu pokračujeme přes Dolní Lukavice, Přeštice, do Lužan a zatím vše bez problémů. Teplota vzduchu již nestoupá, zato kopečky pomalu ano. Čekalo nás pětakilometrové převýšení přes 110m, v tom vedru bylo nekonečné. Voda nám došla, tak hup na domorodce s žádostí o doplnění. Vrchol stoupaní byl u zříceniny hradu Roupov, ale stálo to za to. Za Holým Vrchem se nám otevřela nádherná scenérie Podšumaví v celé své kráse, a tak byla veškerá dřina v kopečkách vykoupena tímto pohledem na krásu před naším cílem. Tak projet Švihovem a to už nám značky ukazují Dolany 7, 5, 3 km. Nezbytné foto u značky Dolany. Tak jsme v podvečerních hodinách,

po zdolání 53 km, zdárně dorazili do areálu koupaliště v Dolanech u Klatov. Po milém přivítání a osvěžující koupeli jsme se vrhli na stavění stanů společně s dalšími našimi Dolaňáky, kteří dorazili auty. Večer jsme příjemně poseděli s Hankou Rohrbacherovou, která je pravou rukou místního starosty. Dozvěděli jsme se spoustu zajímavostí o Dolanech, přilehlých obcích a okolí. V pátek ráno, opět za slunečného počasí, jsme po krásné ranní koupeli vyrazili na další koloběžko-cyklovýlet. To už byla naše skupina o dost početnější. Navštívili jsme Vodní hrad Švihov, kde se natáčela pohádka Tři oříšky pro Popelku. Tam nás čekala zajímavá soukromá prohlídka útrob členitého gotického vodního hradu, kterou nás provedla slečna Eva z Malechova (místní část Dolan). Děti se svezly na lodičce v hradním příkopu. Poté jsme pokračovali po krásné cyklostezce vedoucí přes místní části obce Dolany až do Klatov. V Klatovech jsme měli objednanou další prohlídku. Milá paní průvodkyně nás zavedla na náměstí a seznámila nás s pamětihodnostmi města. Dále prohlídka pokračovala k Arciděkanskému kostelu, kde nám poutavě přiblížila historii architektonických změn stavby. V kryptě pod kostelem jsme se seznámili s historií zázračného obrazu (spojeného se severoitalským městem Re). Pak nás prohlídka zavedla po úzkých točivých schodech až na levou emporu, to je privilegované místo, kam chodili jen bohatší měšťané, případně šlechta, odkud se nám v majestátném tichu naskytl jedinečný po-

Do Dolan u Klatov na koloběžce i kole

hled do útroby kostela a na nasvícený zázračný mariánský krvácející obraz Panny Marie Klatovské. Pak jsme se příjemně ochladili v Klatovských katakombách, které se nacházejí pod Jezuitským kostelem, kde již po staletí, navždy odpočívají představitelé Jezuitského řádu i jejich donátoři. V kryptách jsme pohlédli na těla mumií a do tváří zemřelých před více než 300 lety. Po návratu do areálu nás čekalo zasloužené osvěžení v bazénu a večer posezení s přáteli, hudba a vítání s dalšími účastníky z Dolan. Byl to pěkný úvod před akcí Dolany v Dolanech.

text Marcela Ludvíková, foto Jiří Plšek

Osmnáctý ročník setkání Dolaňáků, tentokrát v Dolanech u Klatov

Je sobota 15. září. V 6 hodin ráno nastupujeme na zastávce v Dolanech do autobusu a jedeme do zmíněných Dolan u Klatov. Zdá se, že předpověď počasí se nevyplní, ranní obloha nesvítlí nadzemskou modří, vzduch je příjemný a tak věříme, že počasí k nám bude milosrdné a nebudeme se potit v předpovídáných 35°C.

Po více jak čtyřech hodinách cesty jsme u cíle. Nechce se nám ani uvěřit, že nás spolu se starostou Jirkou Plškem vítá žhavé slunce! Rozhlížíme se kolem: Stanová vesnice, velké koupaliště plné malých, větších i dospělých potápníků a deky obležené sluncem červenajícím se těly. Je nám to jasné: Tropicému dni neunikneme!

Zaregistrujeme se a hledáme útočiště ve stínu širokého a dlouhého stanu. Místečko, které jsme si vyhlédli, nám mělo poskytnout útočiště až do večerních hodin. Sotva jsme uhasili žízeň pivem a nealkem, přišel čas slavnostního zahájení. Starostové přítomných obcí jménem Dolany pronesli své zdra-

vice. Nechyběli ani občané ze slovenských Dolan u Pezinoku. Bouřlivým potleskem byli přivítáni čtyři zástupci nejmenších Dolan u Hlinců. Tato obec má totiž pouze 8 obyvatel. Byli pyšní na svoji 50% účast. I my, Dolaňáci od Jaroměře, jsme byli pyšní. Dorazilo nás rovných 10%! Ze 76 našich občanů o den dříve 4 přijeli na koloběžce a 1 na kole (samozřejmě až z Plzně), někteří také vlastními auty.

Pestrý doprovodný program

Po slavnostním zahájení následoval celodenní program. Jeho součástí byl i výlet do Klatov za pamětihodnostmi tohoto historického města. V celém areálu setkán Dolaňáků hrála k posechu Dechová hudba Dolanka z Dolan u Olomouce, nechyběl Heřmánek 1983 také z Dolan u Olomouce. Proběhl křest almanachu ČČK MS Dolany. V programu hojně účinkovaly děti, ať již vystoupení Minidolls Klatovy, Diamont Dance Klatovy a Taneční soubor ZUŠ J. Kličky Klatovy.

Zájemci si mohli vypůjčit koloběžky a vydat se poznávat okolí. Bohatý byl také program pro děti. Mohly si vybrat tvoření v kreativní dílně, vyřadit se ve skákačím hradu, na skluzavce nebo ve vodním zorbingu. Pro menší nechyběl ani dětský kolotoč a houpačky. Děti uchvátila i bitka v hasičské pění. Dobrovolníci mohli své obce reprezentovat v hrátkách u koupaliště. Samozřejmě nechyběly ani sportovní disciplíny, kterých se zástupci naší Obce Dolany zúčastnili. A že jsme se dobře umístili! Celkem jsme obsadili tři 2. místa, a to v malé kopané, ve volejbale a ve střelbě vzduchovkou. Největšího úspěchu dosáhl Jan Hampl ml., který se umístil na 1. místě ve střelbě vzduchovkou dětí do 12 let! Vám všem sportovcům blahopřejeme a děkujeme za úžasnou reprezentaci naší Obce!

Po vyhodnocení sportovních soutěží následovalo kovbojské vystoupení Jimmy a vyhlášení tomboly. Ve večerních hodinách k poslechu a tanci hrála Skalanka a Ukradený vjegy. Ale to již někteří z nás byli opět na cestě domů, unavení, ale spokojení z příjemně prožitého dne.

A těšíme se na příští rok na setkání všech Dolaňáků v Dolanech u Pardubic! Pojeďte s námi, uvidíte, že prožijete hezký den!

text Blanka Dvořáčková, foto Jiří Plšek

Dobrovolnická úklidová akce hýbe Českem

Uklidme svět Uklidme Česko

Počátky této dobrovolnické akce, jejímž cílem je uklidit nelegálně vzniklé černé skládky a nepořádek – a to společně a v jeden den, spadají do roku 1992, kdy se Svaz ochránců přírody přidal k vznikající celostátní iniciativě Clean up the World! (Uklidme svět). Propojením s mobilní a webovou aplikací ZmapujTo (www.zmapujto.cz), která se snaží od svého vzniku, roku 2012, upozornit a informovat úřady o černých skládkách v našich krajinách se roku 2014 podařilo uspořádat spolku Ekosmák první ročník úklidové akce s názvem Uklidme Česko. Během prvního ročníku se do celé akce zapojilo desítky tisíc dobrovolníků.

„Po dalších dvou letech se zrodil nápad obě akce spojit a dát tak vzniknout největší

dobrovolnické akci v České republice. A povedlo se! Spojením tradice, zkušeností a moderního přístupu se podařilo v roce 2016 oslovit a aktivně zapojit přes 86 000 dobrovolníků a sebrat přes 1600 tun odpadu (z toho 23% vytrídít), v roce 2017 se pak do 2476 úklidů zapojilo celkem 96 133 dobrovolníků! Do úklidů se zapojily stovky škol, spolky, sdružení, hasiči, záchranáři, policisté, vodáci, turisté, sousedé, studenti, maminky, důchodci, celá města, obce i několik mediálně známých tváří.

Akce má především za cíl širokou veřejnost skrze vlastní zážitek poučit o závažnosti problému černých skládek a odpadu v přírodě, oživit témata diskuze o odpadech a recyklaci a takto vlastnímu vzniku černých skládek předcházet. Ti, co jednou uklízeli, už další nepořádek dělat nebudou!“*

text Lenka Piechová

(*zdroj: www.uklidmecesko.cz/about/historie/)

Uklidme si v Krabčicích

Ani Krabčice nelenily a podpořily nedělní akci "Uklidme si Česko". V počtu čtrnácti nadšenců, z toho třech dětí, jsme se ráno v 9 hodin sešli na návsi. Během dne byly, díky péči všech zúčastněných, uklizeny trasy z návsi směr Běluň, Vlčkovice a Dolany - váha. Hodně jsme se nahořbali a nevěřičně kroutili hlavami nad tím, co všechno jsou lidé schopni vyhodit do příkopů. Ale ten pocit uklizeného okolí stál za to! Za odměnu nás čekalo opékání buřtů, vychlazené nealko pivo a limonády. Příští rok si to určitě rádi zopakujeme!

text, foto Olga Procházková

Dobrovolníci uklízeli Dolany

Do úklidové akce Uklidíme svět, uklidíme Česko se zapojili také dobrovolníci v Dolanech. Celkem 25 lidí se sešlo v neděli 7. dubna za pěkného počasí na hřišti v Dolanech. Malí i velcí nafasovali rukavice a pytle na odpadky a vyrazili do terénu. Během necelých dvou hodin dokázali naplnit dvacet pytlů, což představovalo několik metrů odpadů. „Dlouho jsme se nerozhodovali, jestli do toho půjdeme. Řekli jsme si jasně, vyrazíme taky, proč si tu naši vesnici trochu nezvelebit,“ neskrývá nadšení účastnice ekologické akce Iva Najmanová. Následovalo příjemné posezení spojené s opékáním špekáčků, účastníci se pak s pocitem dobře vykonané práce vraceli do svých domovů. „Byl bych rád, kdyby se z této akce stala tradice. Věřím, že se v hojném počtu sejdem i v příštích letech,“ přeje si hlavní organizátor dolanského úklidu přírody Libor Veinfurter. Podobná akce se souběžně konala v Krabčicích, už dříve se uskutečnila ve Svinišťanech. Všichni účastníci zaslouží velké poděkování!

text a foto Petr Zálíš

Hlavním podzimním úklidovým dnem akce bude sobota 21. září 2019.

Dolanští sportovci pomáhali škole s pořádáním olympiády

Tělovýchovná jednota Dolany pomáhá každoročně místní škole s pořádáním Olympiády malotřídních škol. V dolanském sportovním areálu se o cenné kovy bojovalo ve středu 19. června. Členové TJ připravují v rámci olympiády hřiště speciálních rozměrů na malou kopanou, a pak také organizují samotný fotbalový turnaj, včetně rozhodování. Dolanský školní tým získal letos bronzové medaile. Vyhrály Velichovky a druhá skončila Jasenná. Na olympiádě málotřídek se v horkém počasí soutěžilo ještě v atletice a malování. Z celkového prvenství se podobně jako ve fotbalovém turnaji radovala Základní škola Velichovky, ZŠ a MŠ Dolany vybojovala v konkurenci čtyř škol bronzovou příčku.

text a foto Petr Záliš

Sportovní areál v Dolanech se dočkal dětského hřiště

Dolanský sportovní areál je místem, kde se obyvatelé obce scházejí nejčastěji. Konají se tu sportovní akce, závody hasičů, pochody, čarodějnice, soutěže pro děti nebo třeba celostátní setkání Dolany v Dolanech. Léta zde ale chybělo zázemí pro malé návštěvníky. Věci se ovšem daly do pohybu, obec koupila prvky na dětské hřiště a pak se ke slovu dostala parta místních nadšených dobrovolníků. Podařilo se jim jednotlivé díly smontovat, vykopali díry pro usazení atrakcí a ve finále ještě s pomocí techniky Lemberků dokončili dopadovou plochu. Odměnou pro snaživé pracanty je pocit dobře vykonané práce i vědomí, že obci ušetřili značné finanční prostředky. Na budování dětského hřiště se podíleli

Dětské hřiště pro všechny malé i větší

také pracovníci obce, kteří usadili obrubníky, za-
betonovali prvky hřiště a také vyrobili pískoviště.
„Myslím, že je to bezva řešení a na fajn místě, a to
jak pro maminky s dětmi, tak i pro děti, které se tu
objeví na různých akcích. Bude to dobré i pro školu,
případně pro školku, jsme za to velice rády,“ sho-
dují se Lenka Veinfurterová s Ivou Najmanovou
a další spokojená maminka Martina Ságnerová je
doplňuje. „Přesně, souhlasím s holkami, něco tako-
vého tady na hřišti chybělo“. Areál nebude sloužit
jen malým dětem, na své si tu díky workoutovým
a posilovacím prvkům určitě přijdou také větší
sportovci.

text a foto Petr Záliš

Dolanští fotbalisté míří o soutěž níže

Dolanští fotbalisté obsadili v končící sezoně
poslední místo tabulky JOPECO okresního
přeboru Náchodska. Chvíli se nevědělo, jestli
se letos z této soutěže bude sestupovat. Teď
už je to jasné, Dolany jako jediné míří o soutěž
níže. K setrvání ve vyšší soutěži přitom sta-
čilo, abychom v posledním kole s oslabeným
Stárkovem udrželi remízu... Dolanský tým
podával na jaře zlepšené výkony. Kouč Pepa
Cipra připravoval kvalitní tréninky a zapra-
covával i mladé hráče, tým se ale silně trápil
v koncovce. A bez gólů, jak známo, se vyhrá-
vat nedá... Nezbývá, než kvalitně potrénovat,
případně dle možností posílit kádr a pokusit
se o co nejrychlejší návrat do okresního pře-
boru.

text a foto Petr Záliš

Čtení z kroniky Obce

V předcházejícím čísle Časáčku jsme vám, čtenáři, citovali z kroniky Sviňšťan a Dolan, ve kterém jste se mohli přenést do tragického historického března 1939. Dnes vám citujeme ukázkou zápisu kronikáře Lexy ze zářijových dní 1938. Mnichovský diktát byl předzvěstí březnové okupace 1939.

Sviňšťany – podzim 1938

„Začne se znovu, po dvaceti letech ve zmenšeném státě. Všechny strany rozpuštěny a po těchto smutných zkušenostech politických = nová politika a nové hospodářství. Jak dle mapy vypadá naše republika je přímo hrozné a to co se v naší krásné písni zpívá:

Čechy krásné, Čechy mé,
duše má se touhou pne,
kde ty krásné hory jsou,
zasnoubeny s oblohou...

a to již není pravdou, ty krásné hory, v nich upravená turistika, ty školy, národní domy, sokolovny, vychovatelny, to vše je pryč, to vše spadlo do klína našemu odvěkému nepříteli. Zůstaly nám jen u Náchoda a to tak zvané hory Kačenčiny a Orlické. V tom jediném místě od Police ke Hrádku zůstaly původní hranice. Jinak, kolem Čech a Moravy všecko je pryč.“

.....
Z naší obce byli povoláni k děláni zákopu u Náchoda při hranicích občani od 16. do 50 roku, nevojáci, bylo jich 14. Způsobilo to trochu zlé krve v obci. Pobyli tam 10 dnu. V době mobilizace bylo ze Sviňšťan povoláno do služby vojenské 22 vojnů. Mimo to 10 koní.

Rukovat museli: Runštuk Josef, Runštuk Jaroslav, Melichar J., Tulman Jos., Moravec Jos., Groh Jos., Kligler J., Nývlt Jos., Rubáček Kar., Šulc Václ., Hamp Jan, Jánšský Václ., Slezák Jos., Gabriš Pavel, Gábrle Jan, Ducháč Kar., Toupal Jan, Šícha Jar., Houser Kar., Mertlík Josef, Bílý Bohuslav.

Mimoto ve službě aktivní byli Hroch Rudolf, Hroch Josef, Nývlt Karel, Matěna Jan.

Jelikož Dr. Beneš dosavadní president odstoupil, byl zvolen za presidenta Dr. Emil Hácha, bývalý president zemského soudu v Brně.“

*Zdroj: Pamětní kniha katastrální obce Sviňšťanské 1900 – 1950
kronikář Antonín Lexa, str. 142, str. 143*

Blanka Dvořáčková

obrazový materiál:
mapa <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/obrazem-mnichovska-dohoda-1938/r~456bdf0c1b911e8b5b-20cc47ab5f122/r~ea402fb-6c1b611e890620cc47ab5f122/>
Edvard Beneš, Emil Hácha www.wikipedia.com

Dolanský rodák P. Josef Myslimír Ludvík byl prvním

obrozeneckým historikem Náchoda

Dolany jsou rodištěm P. Josefa Myslimíra Ludvíka, který spolu s P. Regnerem Havlovickým patří k nejvýznamnějším národním buditelům regionu Náchodska. P. J. M. Ludvík se narodil 2. dubna 1796 v rolnické rodině v čp. 4. Nadaný chlapec Josef Ludvík odešel ve svých dvanácti letech studovat benediktinské gymnázium v Broumově. O pět let později nastoupil na studia filozofie v Litomyšli a následně na královéhradecký bohoslovecký seminář. Zde bohosloví a českou literaturu vyučuje vlastenecký kněz Liboslav Ziegler, který ovlivnil duchovní a národnostní smýšlení studenta Ludvíka. Josef Ludvík od svého učitele Zieglera přijal vlastenecké jméno Myslimír.

Josef Myslimír Ludvík je v roce 1819 vysvěcen na kněze a v roce 1820 nastupuje na místo záměckého kaplana v Náchodě. Zabývá se pečlivým studiem historických pramenů nejen v záměckém archivu, ale i v městském. Za pobytu v Náchodě začíná se svojí literární tvorbou. Stává se dopisovatelem významných buditelských časopisů, např. Květů, Pražských novin aj. Aktivně se zapojil do založení Matice české pro povznesení českého jazyka a literatury.

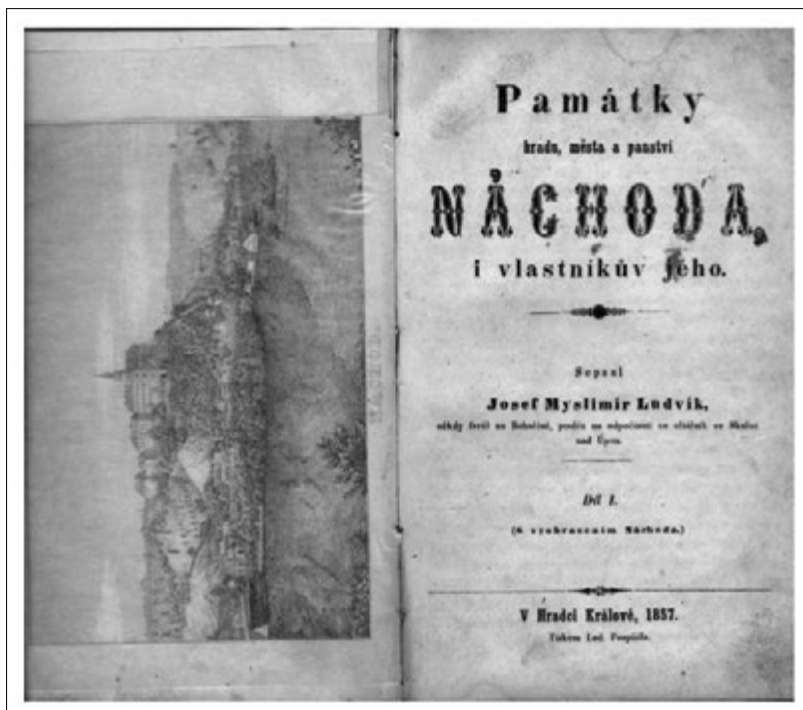
Od roku 1833 spravuje farnost Svatoňovic, v roce 1834 se stává lokalistou ve Studnici. V roce 1847, rok poté, co

se u něho projevila jaterní choroba, je jmenován farářem na Boušíně. V této době na náchodském panství řádí loupežnická parta Špetlů, která přepadla a okradla P. J. M. Ludvíka přímo na jeho faře. Oloupení obyvatelé v kraji se rozhodli vzít spravedlnost do svých rukou, neboť se ze strany vrchnosti nedočkali pomoci. Členy bandy pochytili, vyslýchali a několik jich i zabili. Těla mrtvých zlodějů byla pohřbena na boušinském hřbitově. P. Josef Myslimír Ludvík do boušinské matriky zemřelých napsal: „Běda, když netresce, kdo trestati má, pak musí trestati, kdo nemá.“

Celý příběh o zlodějské tlupě řádící ve Slatině a v kraji ztvárnil Alois Jirásek v prvním díle kroniky „U nás.“

Na podzim 1848 se P. J. M. Ludvík odchází na faru pod penzí, 300 zlatých, tehdejší konvenční měny. Na maloskalické faře začíná svoji práci na historickém díle „Památky hradu, města a panství Náchoda a vlastníkův jeho.“ Vydání tohoto historického díla se však již nedočkal. Umírá 1. ledna 1856, v době pro vlastence těžké politické situace tzv. tvrdého Bachova absolutismu. P. Josef Myslimír Ludvík byl pohřben na maloskalickém hřbitově.

1) **Portrét** <http://www.muzeumnachod.cz/index.php/2016/10/25/nove-objevene-vyobrazeni-historika-josefa-myslimira-ludvika/>

2) **Kniha** _Autor: neznámý – Jan Müller: Pamětihodnosti panství Náchod, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=10861382>

Vlastenecký a historický odkaz národního buditele

Vlastenecký, historický a literární odkaz tohoto národního buditele, rodáka z našich Dolan, je významný nejen pro Českoskalicko a Náchodsko, ale pro celou zemi. Byl v kontaktu s významnými osobnostmi národního obrození - s českými politiky - poslanci sněmu ve Vídni a se spisovateli poloviny 19. století, např. s Františkem Palackým, P. Regnerem Havlovickým, Boženou Němcovou aj.

Jak jsem již uvedla, jeho literární a historická činnost je rozsáhlá. Za pozornost stojí práce: „**Myšlimír, po horách krkonošských putující**“, vydaná v 27. čísle národního časopisu Čechoslav pro Čechy a Moravy dne 3. července 1824. P. J. M. Ludvík v první třetině 19. století napsal z pohledu současné stylistiky hodnotnou reportáž s lyrizovanými prvky líčení:

„ I já jsem letos vykonal pouť – na Hory Krkonošské – v chrám ten přírody slavné – kamž každoročně veliké množství přírody milovníků, nedbajíce rozličných i strojených i přirozených obtížností, putuje.

Dne posledního srpna, v neděli ráno, vyjel jsem ve společnosti akademického malíře, Josefa K+++ z Náchoda přes Kostelec, Oupici a Trutnov roztomilým oudolím, po levém břehu úpském až k Maršedorfu. Se stromů zahradních vlažným deštíčkem orosené lučiny skořely se bujnou zelení.....I květnice skrovně u chaloupek a domů těšily kolemjdoucího, především květnice maršovského p.učitelesvou rozmanitostí ztepých květinjich milovníka prozrazuje. V tomto krásném údolí poslední jsem viděl stromy ovocné, na jich více do hor již není.“^{1/}

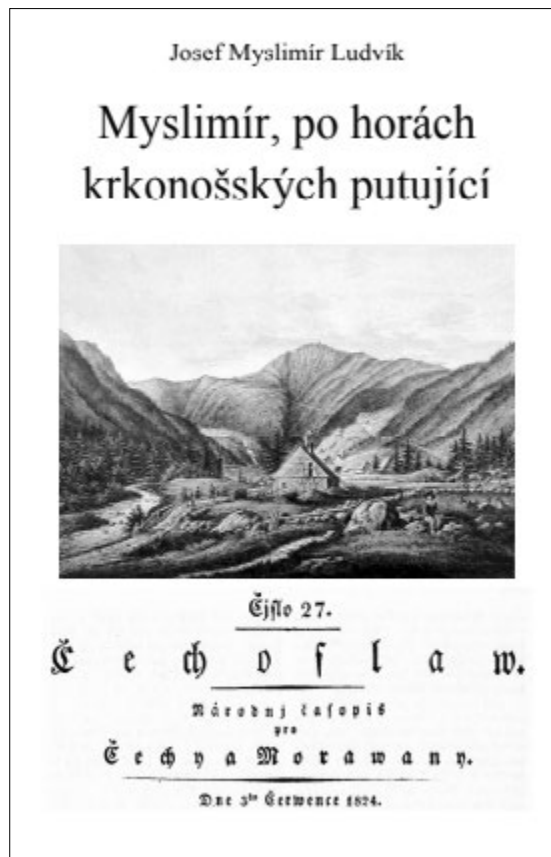
P. Ludvík je ohromen pohledem na Sněžku z dnešního Obřího dolu a svoje pocity vyjádřil verši:

„ Sněžka
Ze skalolitych základů se posléz Sněžka k nebi věží,
Mrak ji bělojasný věnec stále kolem čela sněží.
Vítězně svou do povětří granitovou nese báni,
Nesmírnosti její druzi pokoří se velikáni.“^{2/}

Pokud vás, čtenáře, ukázka zaujala, celá kniha je dostupná k přečtení nejen na internetu. Nakladatelství Bor v roce 2016 publikaci vydalo knižně.

Přeji těm z vás, kteří budete krkonošské putování P. Ludvíka číst, prožitou radost duše. Přinese vám ji nejen krása dnes již archaického jazyka a slov, ale poeticky vykreslené obrazy čisté podkrkonošské a krkonošské přírody před více než sto lety. Budete sdílet radost z krásy české přírody a hor, jako ji vnímal putující dolanský rodák P. Josef Myšlimír Ludvík, významný národní buditel a první obrozenecký historik našeho regionu.

text Blanka Dvořáčková

Zdroj: //wikipedie//

Odkazy: 1/časopis Čechoslav, str.1 2/Tamtéž, str. 13

Obrazové ukázky <http://severovychod.jaybee.cz/myšlimir-po-horach-krkonosskych-putujici>

O „svišťanských pekelnících“

„Svišťanáci pekelníci!“ „Svišťanáci neznabozi!“ „Všichni ze Svišťan patří do pekla!“ „Pekelníci, pekelníci, pekelníci!“ Třebešovskou návsi se rozléhají divoké a rozhořčené dětské hlasy. Křik provází házení kamenů a hliněných hrud za prchajícími školáčky ze sousední vesnice. Jen dva stateční odrostlejší kluci se útočníkům postaví čelem. Třebešovští mají převahu. Pan řídící vyběhne ze školy. Silný hlas a autorita jeho osoby bojovníky za víru pravou zastaví v jejich spravedlivé bitce. Pan řídící nešetří pohlavky a uši útočníků červenejí pod silným stiskem pedagogovy ruky. A co ještě kluci sklídí doma pádnou tátovou rukou, až pan učitel poví...

Je nedělní zářijové odpoledne a pan řídící cestou vlnící se vlnící míří do Svinišťan. Kde jinde by našel v tuto dobu úctyhodné sedláky a upracované tatíky od rodin než v místní krčmě. Sotva pan řídící vstoupil do dveří, několik svinišťanských sousedů ho halasně zve ke stolu a nabízí panáčka pro zdraví. Pan řídící má ale čelo zakažené, sousedé s napětím vyčkávají, co má pan řídící na srdci. A že opravdu má! Vypráví tatíkům o klukovských bitkách na třebešovské návsi a kde je jejich počátek? Tady u vás, ve vsi! Na pískovcovém podstavci u vodní strouhy mezi staveními čp. 3 a čp. 4 stála více jak sto let socha sv. Jana Nepomuckého. V roce 1848 Svinišťanští z neznámých důvodů prodali sv. Jana z Nepomuku do Brzic, kde stojí v tzv. Zákoutí dodnes. Za tento bezbožný čin lidé z okolí po dlouhá desetiletí nazývali obyvatele Svinišťan pekelníky. A tak třebešovští kluci nešetřili posměšnými nadávkami ani své spolužáky ze sousední vsi.

Uplynulo více jak sto let, kdy tuto událost o svinišťanských pekelnících zaznamenal ve své knize řídící učitel Josef Kafka. Dnes již obyvatelé Svinišťan pekelníky nazývání nejsou. Žijí zde nové generace. Věřme, že ta současná i budoucí generace nezadá nikdy příčinu slovem nebo činem, pro který by opět byli obyvatelé naší vsi hanlivě nazýváni.

text Blanka Dvořáčková

foto školy Třebešov <https://trebesov.cz/obec/historie-obce/>
sv. J. Nepomucký <http://www.farnosti-na-lipne.cz/clanky/duchovni-slovo/>

©
2019
Obec Dolany